

Repetitie: de spanning tussen individuele geschiedenis en herhaling en verdubbeling

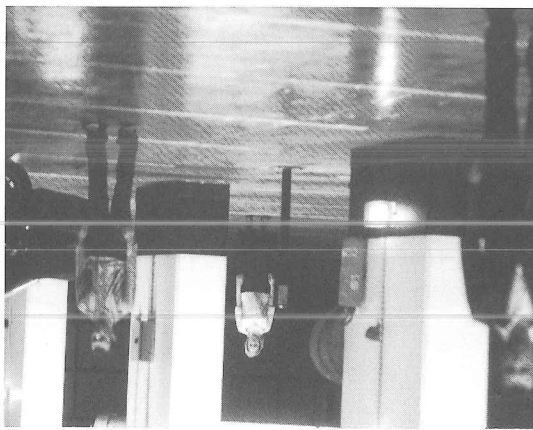
Dries Moreels over de opera *Meneer de zot & tkint* van Walter Hus en Jan Ritsema

naar een pijnlijke versmalling van zenuwbanen in overbelaste spieren. Het dansant manirisme dat Stuarts choreografisch werk kenmerkt sluit daar treffend op aan, hetgeen een knappe installatie oplevert: een ongewoon vogelperspectief vanop een metalen brug en tussen trapptreden waardoor dansers transformeren tot zwarte reptielen of gevaarlijk sluimerende virussen in een terrarium. Elders probeert een eenzame danseres krampachtig een volwaardige beweegingssequens neder te zetten, telkens opnieuw gehinderd door muren, zwaartekracht of de kringkijkers die haar te dicht genaderd is. Hoevel deze *Highway* minder dan de vorige draait om het verschuiven en onzeker maken van de positie van het publiek, blijkt dat net de zwakke plek in Parijs te zijn. Wellicht meedoor de praktische beperkingen die de Parijse organisator opgelegd heeft, slaagt het tegen het gebouwen een eigen profiel aan te meten. Enkel in de kleinere ruimtes wordt er een krachtig beeld neergepoof, maar de overgangmen vlak na deze scène door de ruimte geleid wordt waar de beelden opgenomen werden. De camera hangt er nog (maar werd ze zonet wel gebruikt?) en het gevoel dat men net uit een maaltroom van rennende en verdwijnende lichamen is ontsnapt wordt er nog sterker door. In deze ruimte is elk 'buiten' uitgesloten: toeschouwers, dansers en camerabeelden klitten samen. Dit is geen gewone tunnel meer maar een deeltjesversneller, die door een radiale versnelling in een ondergrondse magnetische *loop* elektronenkernen splitst en grote hoeveelheden nieuwe energie produceert. In de medische wereld verwijst 'tunnel' naar een vergroeiing van het netvlies die een abnormale vernauwing van het blikveld oplevert, of

naar een pijnlijke versmalling van zenuwbanen in overbelaste spieren. Het dansant manirisme dat Stuarts choreografisch werk kenmerkt sluit daar treffend op aan, hetgeen een knappe installatie oplevert: een ongewoon vogelperspectief vanop een metalen brug en tussen trapptreden waardoor dansers transformeren tot zwarte reptielen of gevaarlijk sluimerende virussen in een terrarium. Elders probeert een eenzame danseres krampachtig een volwaardige beweegingssequens neder te zetten, telkens opnieuw gehinderd door muren, zwaartekracht of de kringkijkers die haar te dicht genaderd is. Hoevel deze *Highway* minder dan de vorige draait om het verschuiven en onzeker maken van de positie van het publiek, blijkt dat net de zwakke plek in Parijs te zijn. Wellicht meedoor de praktische beperkingen die de Parijse organisator opgelegd heeft, slaagt het tegen het gebouwen een eigen profiel aan te meten. Enkel in de kleinere ruimtes wordt er een krachtig beeld neergepoof, maar de overgangmen vlak na deze scène door de ruimte geleid wordt waar de beelden opgenomen werden. De camera hangt er nog (maar werd ze zonet wel gebruikt?) en het gevoel dat men net uit een maaltroom van rennende en verdwijnende lichamen is ontsnapt wordt er nog sterker door. In deze ruimte is elk 'buiten' uitgesloten: toeschouwers, dansers en camerabeelden klitten samen. Dit is geen gewone tunnel meer maar een deeltjesversneller, die door een radiale versnelling in een ondergrondse magnetische *loop* elektronenkernen splitst en grote hoeveelheden nieuwe energie produceert. In de medische wereld verwijst 'tunnel' naar een vergroeiing van het netvlies die een abnormale vernauwing van het blikveld oplevert, of

naar een pijnlijke versmalling van zenuwbanen in overbelaste spieren. Het dansant manirisme dat Stuarts choreografisch werk kenmerkt sluit daar treffend op aan, hetgeen een knappe installatie oplevert: een ongewoon vogelperspectief vanop een metalen brug en tussen trapptreden waardoor dansers transformeren tot zwarte reptielen of gevaarlijk sluimerende virussen in een terrarium. Elders probeert een eenzame danseres krampachtig een volwaardige beweegingssequens neder te zetten, telkens opnieuw gehinderd door muren, zwaartekracht of de kringkijkers die haar te dicht genaderd is. Hoevel deze *Highway* minder dan de vorige draait om het verschuiven en onzeker maken van de positie van het publiek, blijkt dat net de zwakke plek in Parijs te zijn. Wellicht meedoor de praktische beperkingen die de Parijse organisator opgelegd heeft, slaagt het tegen het gebouwen een eigen profiel aan te meten. Enkel in de kleinere ruimtes wordt er een krachtig beeld neergepoof, maar de overgangmen vlak na deze scène door de ruimte geleid wordt waar de beelden opgenomen werden. De camera hangt er nog (maar werd ze zonet wel gebruikt?) en het gevoel dat men net uit een maaltroom van rennende en verdwijnende lichamen is ontsnapt wordt er nog sterker door. In deze ruimte is elk 'buiten' uitgesloten: toeschouwers, dansers en camerabeelden klitten samen. Dit is geen gewone tunnel meer maar een deeltjesversneller, die door een radiale versnelling in een ondergrondse magnetische *loop* elektronenkernen splitst en grote hoeveelheden nieuwe energie produceert. In de medische wereld verwijst 'tunnel' naar een vergroeiing van het netvlies die een abnormale vernauwing van het blikveld oplevert, of

Highway 101 (Paris) - Meg Stuart, Damaged Goods / Chris Van der Burght

De tekst *Meneer de zot & tkint* (1991) van Jan Decorte is door Walter Hus tot een opera voor koor, Hammondorgel en accordeon bewerkt. De drie personages, die op King Lear, Cordelia en Falstaff geïnspireerd zijn, komen in het libretto niet meer voor: de tekst is weliswaar ongewijzigd gebleven, maar de precieze toeschrijving aan een personage is verdwenen. Er zijn bovendien geen solisten-zangers, die in het klassieke schema van een opera elk een personage zouden vertolken (een basstem voor de zot, een sopraan of een kindderstem voor het kind, enz.). De twaalf zangers (drie per stemtype) in deze productie zijn leden van het Goeyvaerts Consort.

Meneer: Voila. / Ik ben tben / ik ben moe ik ben zat / ik doe mijn kroon af / en ik geef mijn land / aan mijn dochters / die me graag zien / ge moogt nu spreken.

de zot: O ja papaake / o ja papaake / ik zie u graag / ik zie u graag / ik zie u nog veel lever graag / ik zie u nog veel lever graag.

Meneer: tis goed elk de helft / en gij zegt ge

tutti: Voila. / Ik ben tben / ik ben moe ik ben al door de distributie over de stemmen:

Aan het begin van de tweede scène zingt het hele koor (tutti) de tekst van meneer en wordt het antwoord van de dochters door de sopra-men gezongen, terwijl de mannen de tekst van meneer herhalen. Wat bij Decorte nog tekst voor de zot was, is hier gedramatiseerd, alleen al door de distributie over de stemmen:

niets / zijtuw tong verloren / of moet ik ze eruit trekken / wadist? (Jan Decorte)

beelden in je netvlies branden.

tegelijk. Kijk uit voor Meg Stuart, ze blijft maar bergs *Crash*, mysterie en oppervlakkig chromen-fatale brand zijn, of de eerste scène uit Cronen-Het kon de Mont Blanc-tunnel vlak voor de het bewijs van driedimensionale aanwezigheid, sterkt wordt door de bewegingsvrijheid, toch gelofelijk straffe scènes voort, waarin dansers In Brussel en Wenen bracht dit stramen on-glijden onder een verpulverde soundtrack, open trappen en glazen liften steeds verder weg-tegen de achterwand van de centrale hal met laatste deel: een draaikolk van schimmen die te dominant. Dat is vooral jammer voor het gen zijn soms moeizaam en de grote ruimtes krachtig beeld neergepoof, maar de overgangmen vlak na deze scène door de ruimte geleid wordt waar de beelden opgenomen werden. De camera hangt er nog (maar werd ze zonet wel gebruikt?) en het gevoel dat men net uit een maaltroom van rennende en verdwijnende lichamen is ontsnapt wordt er nog sterker door. In deze ruimte is elk 'buiten' uitgesloten: toeschouwers, dansers en camerabeelden klitten samen. Dit is geen gewone tunnel meer maar een deeltjesversneller, die door een radiale versnelling in een ondergrondse magnetische *loop* elektronenkernen splitst en grote hoeveelheden nieuwe energie produceert. In de medische wereld verwijst 'tunnel' naar een vergroeiing van het netvlies die een abnormale vernauwing van het blikveld oplevert, of

aan verbodingskracht bleken. In het voorlaatste beeld zit die verhouding dan plots wel juist. Na de te lang uitgesponnen scène in de lange gang komen we terecht in de parkeergarage van het museum. Een grote, halflege ruimte, waarin enkele onbekende figuren tussen enkele auto's voor zich uit staren te straren. Minutentlang gebeurt er niets, het publiek verspreidt zich onwennig door het tabeau, twijfelend of de voorstelling nu al dan niet afgelopen is. In een hoek vertrekken enkele mugseunvips in een Porsche. Door deze eenvoudige en helemaal juist geregisseerde ingreep werpt Stuart je terug op het spoor van haar onderzoek: hoe kan je blikvelden en situaties zo manipuleren dat het onderscheid tussen voorstelling en omgeving, tussen droombild en materie wankel wordt, een indruk die net vertoed wordt door de bewegingsvrijheid, toch sterkt wordt door de bewegingsvrijheid, toch gelofelijk straffe scènes voort, waarin dansers In Brussel en Wenen bracht dit stramen on-glijden onder een verpulverde soundtrack, open trappen en glazen liften steeds verder weg-tegen de achterwand van de centrale hal met laatste deel: een draaikolk van schimmen die te dominant. Dat is vooral jammer voor het gen zijn soms moeizaam en de grote ruimtes krachtig beeld neergepoof, maar de overgangmen vlak na deze scène door de ruimte geleid wordt waar de beelden opgenomen werden. De camera hangt er nog (maar werd ze zonet wel gebruikt?) en het gevoel dat men net uit een maaltroom van rennende en verdwijnende lichamen is ontsnapt wordt er nog sterker door. In deze ruimte is elk 'buiten' uitgesloten: toeschouwers, dansers en camerabeelden klitten samen. Dit is geen gewone tunnel meer maar een deeltjesversneller, die door een radiale versnelling in een ondergrondse magnetische *loop* elektronenkernen splitst en grote hoeveelheden nieuwe energie produceert. In de medische wereld verwijst 'tunnel' naar een vergroeiing van het netvlies die een abnormale vernauwing van het blikveld oplevert, of

Meneer, de zot & tkint - Walter Hus, Jan Decorte, Jan Ritsema, Happy New Ears / Jef Byttebier

